

Бојан Васић

ЗАПИС О БРОЈЕВИМА

ДОБРО

Земља је вечито сива јер спава под језиком. Ако се пробуди, осуће се у све што постоји, у хаос смесе осталих елемената, и престати да буде добра мајка ствари. Све док је земља мирна, дубока и сита, вода и ваздух имају на чему да стоје, а ватра места да између њих говори и из тог говора испреда време. Зима је, и ноћ, и деца спавају на поду угрејаном од дугог тињања жара, док им кроз полусан о земљи говори мајка њихове мајке, и свему осталом, што јесте и што није, баш онако како је то чула некада давно да и њој уз ватру, и из ватре, прича мајка њене мајке. Јер елементи нису друго до четири материје, ни једна мање, нити више, и то не само зато јер људи у причама даље од четири бројева ретко, и посве опрезно. Све што јесте, и што је вечно, долази увек у пару, двоје по двоје, савршено поклопљеним тасовима симетрије држећи свет у равни, да не склизне и уруши се у ништа. Онај који остане сам, угасиће се, неминуовно, у тами те тишине, пре јутра, и неће сванути опет. А и она множина која Јесте, и којом људи на јави броје од пет и даље, читав овај стварни свет, само је огромно мноштво једи-

ница које горе, и које се гасе када их сачека њихово кобно јутро. Вечност, невидљиви набој супротних полова двојине – дана и ноћи, копна и мора, неба и земље, годишњих доба и страна света – вечност је добро, мирно и сито трајање трајања.

ГЛАГОЛ

Два кад се сабере са самим собом увек да троје, јер два би се без тог трећег полако расуло у јединице, и занемело, и згасло. Када ваздух и вода проговоре, одмах је ту ватра која се разгори у језик међу њима. Тек се из три тачке породу простор, када се развеже двослојна дуж времена и из ње, као рашивен конац, искочи пространство простора. Увек је говор Тројица, један који говори и други који слуша, Отац и Син, и сам језик који између њих гори, распирјући ствари давањем имена, уводећи их у историју, простор будности, из безвременог ништа. Говор рађа Тројицу и Тројица рађају говор. Без њихове речи, која је била на почетку, остала би само празнина над понором, и без говора не бисмо умели да разликујемо статичну и пуну тишину савршености од глувила непостојања. Ствари би без имена за боје заувек остале у сивилу неразлучивости, а вечност без прекида сањала свој стално исти сан, који је пола све, а пола ништа.

ВЕДЕ

Тројица су одувек само двоје, двоје видљивих, двоје са именима, они са којима и о којима се једино може говорити. Треће је увек ту, али прећутано, некад се бројећи, а некада не. Јер чим се двоје погледа, одмах познају ко су, то да су двоје, и не морају да међу собом стално разгоревају пламен од речи, ако он већ гори у њима. И

знање, као неми говор, стоји у очима, скривајући се од слепих на видном месту, у месту вида, од оних што не разликују шта је ћутање, а шта тишина. Прећутно знање прве ћелије је оно што је дели на пола, а две спаја у једну, да се изнова издели у многе. Немо знање ствари о самима себи говори им ко су и куда треба да иду, немо знање што командује атомима, и господствима, силама, и властима унутар тамне материје. Ствари јесу и зато се лако множе, две по две улазећи у барку свемира, у једно тело спајају се протон и неутрон, лакоћа електрона са тешким сидром језгра. Некада давно се из једне непредвидиве грешке у симетрији вечности породило време, а из те трунчице стотинки распростро простор. Из ничег је настало двоје: прво збуњена тама, а потом се, из гравитације, као трећег, као љубави једне ствари према другој, упалила и светлост прве звезде.

АЗ

Исто смо ја и звезде, настали из истог извора и од исте прашине, кроз исте глади. А глад која нас држи и води заједничка је и неутољива, јер стално тежи за ситошћу оног првог нестајања. Знати да си сам већ је жеља за другим, што значи и Тројицом, али и даље, за поновним ситим сном у утроби светлог и тамног савршенства. Ја је једно, а једно увек вечита глад за бројевима. Оно је почетна будност и будност почетка, усамљеност кажипрста што ствар ствара појединачношћу, дижући је из небројиве масе несвесног и немог. Јер чим се ја поново споји са другим, међу њима се разгори и онај трећи да их заокружи у непомичну пунину сна четвороструко дубљег од мајчиног. Сами смо ја и звезде, иста једнина и множина, разvezани од сваке симетрије у неизвесност времена. Само смо звезде и ја стварни.

ЗЈАП

А човек који прича овакве и сличне приче, и митовима мути монотонију материје, зове се Набор Деволац. Набор, јер без набора на равнаној тканини вечног не би ни настала дупља свемира у коју се време и простор усељавају. А Деволац, јер је из те жупе и њеног града, у којем умиру цареви. Набор каже да је његово име тајни назив за једини број који у овом низу постојања недостаје, и којим би, уистину, и морало да започне бројање. А његово име је некаква плодна празнина, наводно супротна оној правој празнини ништавила. На енглеском би се оно изговарало као зјап, или гап, а по нашем жупа, можда баш као тај његов Девол, његов лични зјап између горја ненасељивог, зјап-родитељ свих мајки и дедова, ту где му је проходао језик, место на ком се земља на трен пробудила и погледала га једним полуотвореним оком. А у тој жупи све се збива у исти мах, стварање, морали, Перуни, дивке, младићи, рај, пакао, убиства, средњи век, религије, револуције, комарци, улице... Или он бар тако каже. Јер, када се све сабере, све ствари и сви бројеви, па и бројање свих ствари и бројева, опет да некакву нулу; ситу као кружница вечности, али истовремено и гладну, попут празнине у себи. Не знам. Вероватно је, као и увек, истина негде између.